

	Јавна здравствена установа Болница „Свети Врачеви“ Бијељина			УП-10-153
Управљање залихама у Служби за микробиологију са парзитологијом				
Страна 1 од 3	Издање:	Важи од:	Одобрио	Копија број
	1	2021-03-29	др Санда Лазић-руководилац Службе за микробиологију са паразитологијом	Е

1. ПРЕДМЕТ И ПОДРУЧЈЕ ПРИМЈЕНЕ

1.1.Предмет упутства

Упутство дефинише поступак пријема, складиштења, евидентирања, чувања и издавања на употребу микробиолошких подлога, хемикалија, тестова, реагенаса и помоћних материјала. Упутством се дефинишу и мјере које се односе на правилно руковање овим материјалима у лабораторији.

1.2. Подручје примјене

Упутство се примјењује у Служби за микробиологију са паразитологијом.

1.3. Надлежности за примјену

За доследну примјену овог упутства надлежни су руководиоца и главни лабораторијски техничар Службе за микробиологију са паразитологијом. Упутство морају познавати и спроводити и остали запослени.

2. ВЕЗА СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА

2.1 Референтни документи

Нема.

2.2 Остали документи

УП-10-139: Упутство за безбједно руковање опасним хемикалијама у Служби за микробиологију са паразитологијом,

УП-10-142: Мјере заштите на раду у Служби за микробиологију са паразитологијом.

3. ТЕРМИНИ И СКРАЋЕНИЦЕ

Нема.

4. ОПИС ПОСТУПКА

Правилно управљање залихама омогућава лабораторији да увијек има довољно реагенаса и подлога за рад. Потребе за реагенсима и подлогама треба испунити у право вријеме, у довољној количини и производима који су у року трајања. Не треба правити превелике залихе, због могућности истека рока. Примјењује се метод управљања залихама према року трајања („first expired first out“). Овај начин је посебно користан за производе са кратким роком трајања. Упутством се дефинишу поступци који се односе на руковање микробиолошким подлогама, хемикалијама, реагенсима и помоћним материјалима неопходним за израду анализа у микробиолошкој лабораторији. Поступцима се дефинише:

- наручивање,
- пријем, складиштење и евидентирање примљеног материјала,
- начин чувања,
- периодична провјера стања производа на залихама,

Болница Бијељина	Страна 2 од 3	Издање:	Важи од:	УП-10-153
		1	2021-03-29	

- критичне залихе,
- руковање хемикалијама и опасним материјалима.

4.1 Наручивање потребних материјала

Микробиолошке подлоге, хемикалије, реагенси и други потрошни материјали наручују се на основу утврђеног годишњег плана, потреба, периодично (седмично, мјесечно, тромјесечно итд.). Наручбеницу припрема главни лабораторијски техничар, а потписује је руководиалац Службе за микробиологију са паразитологијом.

4.2. Пријем, евидентирање и складиштење материјала

Пријем материјала вршимо према УП-10-020: *Наручивање и контролисање набавке у медицинској лабораторији*. Прописно чување материјала организује се од момента самог пријема, и то сходно приложеним упутствима, упозорењима и декларацијама произвођача. Евидентирање примљених реагенаса (материјала) води лабораторијски техничар на ОБ-10-042: *Евиденционој картици залиха лабораторије*. Биљежи се стање залиха материјала и свака даља промјена проузрокована пријемом новог материјала, или издавањем и трошењем постојећег (улаз, излаз, тренутно стање). Такође, у евиденционој картици залиха стоји назначена критична количина реагенса (супстанце) тј. она минимална количина која мора да има у лабораторији у сваком моменту, а то је количина неопходна за минимум 14 дана. Материјал се складишти у посебном простору намјењеном за чување микробиолошких подлога, реагенаса, хемикалија или другог потрошног материјала, у зависности од њихове специфичности и потребних услова за њихово чување. Већина лабораторијског материјала се складишти на полицама, разврстан по врсти и намјени. У фрижидерима и замрзивачима су материјали који захтијевају такве услове температуре. Материјал за молекуларну дијагностику се складишти у ормару, замрзивачу или фрижидеру у оквиру пи-си –ар лабораторије, према захтјевима чувања. Производи којима најприје истиче рок трајања треба да стоје напријед.

4.3 Периодична провјера стања материјала на залихама

Главни лабораторијски техничар, периодично по позицијама на ОБ-10-042: *Евиденционој картици залиха лабораторије* провјерава стање материјала на залихама.

4.4 Руковање хемикалијама и опасним материјалима

Све хемикалије морају бити јасно обиљежене одговарајућим знацима. На боцама које садрже канцерогене или потенцијално канцерогене супстанце треба да пише: „ПАЖЊА: (хемијско име)-КАНЦЕРОГЕН“; знак мртвачке главе изнад прекрштених костију означава токсичну супстанцу, а подебљани знак х (х) означава штетну или корозивну супстанцу; потенцијално инфективни биолошки материјал означава се знаком за биолошку опасност са три отворена круга изнад једног затвореног круга) на жутој позадини. Приликом пријема хемикалија обавезно се провјерава да ли су хемикалије ове врсте обиљежене одговарајућом етикетом са знацима упозорења. Ради спровођења одговарајуће заштите сви радници морају да буду упознати са упутством УП-10-142: *Мјере заштите на раду у Служби за микробиологију*. Руковање комерцијалним реагенсима и растворима у лабораторији спроводи се према упутству произвођача и захтјевима поступка испитивања.

4.5 Руковање комерцијалним и прављеним реагенсима и растворима

Руковање комерцијалним реагенсима и растворима спроводи се према упутству произвођача и захтјевима поступка испитивања. За припрему реагенса/раствора/радног хемијског стандарда надлежан је главни техничар Службе. Када заврши припрему, на боцу/посуду лијепи етикету на коју се уписује:

Болница Бијељина	Страна 3 од 3	Издање:	Важи од:	УП-10-153
		1	2021-03-29	

- садржај,
- количина,
- концентрација, титар,
- датум припреме,
- услови складиштења,
- рок трајања,
- параф особе која је реагенс/раствор/радни хемијски стандард направила.

Реагенси и раствори се користе у предвиђеном року трајања. Сваки пут када се користи, поклопац се добро затвара и чува се у прописаним условима.

5. ПРИЛОЗИ И ОБРАСЦИ

- ОБ-10-042: Евиденциона картица залиха лабораторије

6. ЗАПИСИ

Назив документа	Ознака обрасца	Документ формира	Број примјерака	Рок чувања	Мјесто чувања
Евиденциона картица залиха лабораторије	ОБ-10-042	Главни лаб. техничар	1	3 године	Служба за микробиологију